

Kázeň na nedeľu Deviatnik 31. januára 2021

Suspírium:

*Vzývame Ťa, Kriste, Pane náš,/ lebo nás k sebe pozývaš,
aby sme Tvoje slovo prijali,/ v ňom žili, s Tebou zostali. Amen.*

Kázňový text:

Kráľovstvo nebeské je podobné človeku hospodárovi, ktorý vyšiel na úsvite najat' si robotníkov na vinicu. Zjednal robotníkov za denár na deň a poslal ich na vinicu. O deviatej hodine vyšiel zase a videl, že iní stoja, zahál'ajúc na námestí. A povedal im: Chod'te aj vy na vinicu, a čo bude spravodlivé, dám vám. A oni šli. Keď potom vyšiel o dvanástej a o tretej poobede, urobil podobne. A keď vyšiel o piatej večer, našiel tam iných stát', i povedal im: Čo tu stojíte, zahál'ajúc celý deň? Odpovedali mu: Nikto nás nenajal. Povedal im: Chod'te aj vy na vinicu a čo bude spravodlivé, dostanete. Keď sa zvečerilo, povedal pán vinice svojmu šafárovi: Zavolaj robotníkov a vyplat' ich, počnúc od posledných až do prvých. Prišli tí, čo boli najatí o piatej hodine večer, a dostali po denári. Keď prišli prví, mysleli si, že dostanú viac, ale aj oni dostali po denári. A keď dostali, reptali proti hospodárovi: Títo poslední pracovali hodinu, a urobil si ich rovnými s nami, ktorí sme znášali bremeno dňa i páľ'avu slnka. On však odpovedal jednému z nich: Priateľ, nekrivdím ti; či si sa nezjednal so mnou za denár? Vezmi, čo je tvoje, a chod'! Ja však tomuto poslednému chcem dať toľko ako tebe. Či nemám právo urobiť so svojím, čo chcem? A či zazeráš na mňa preto, že som dobrý? Tak budú poslední prvými a prví poslednými, lebo mnoho je povoláných, ale málo vyvolených.

Kázeň Božieho slova je založená na slovách dnešného starocirkevného evanjelia o robotníkoch, ktorých si hospodár povolal na svoju vinicu... Vinica – to je bežné označenie v Biblii pre Boží ľud – pre Izrael alebo pre cirkev. Aj my dobre poznáme označenie cirkvi ako „vinice Pánovej“. Vinica označuje aj kráľovstvo Božie, ktoré je všade tam, kde sa uplatňuje Božia vôľa. Najviac z Božieho kráľovstva by sa malo uskutočňovať práve v cirkvi. Preto, keď počujeme podobenstvo O robotníkoch na vinici, môžeme ho priamo vzťahovať na cirkev – aj na nás.

Robotníci z podobenstva sú všetci kresťania. Hospodárom z podobenstva je zasa Boh sám, ktorý si ľudí povoláva od chvíle ich krstu, aby pracovali pre Neho, a tak uskutočňovali Božiu vôľu – šírili ideály Božieho kráľovstva na zemi.

Hospodár z podobenstva sa sám vydal hľadať robotníkov na svoju vinicu. Nepočína si ako bežný zamestnávateľ, ktorý čaká, či sa mu niekto prihlási a prejaví záujem u neho pracovať. Navyše ten hospodár z podobenstva bol bohatý muž, ktorý mal pod sebou mnohých služobníkov – medzi nimi aj šafára, ktorý neskôr účtoval s pracovníkmi. Aj tomu mohol zveriť najímanie robotníkov. On si však pracovníkov povoláva sám, lebo mu záleží na tom, aby ich poznal osobne, aby s nimi mal osobný vzťah. Hospodár z podobenstva nie iba raz, ale opakovane vychádza najímať pracovníkov. Hľadá ich na námestí, a teda na verejnom mieste, kde sa zdržiava najviac ľudí. Božia ponuka pracovať na Pánovej vinici v cirkvi nie je určená len pre pár vyvolených, ale je pre všetkých ľudí bez rozdielu.

Ak si nás Pán Boh povoláva do služby v cirkvi, nie pre to si nás vybral, že by sme si Jeho pozvanie nejako zaslúžili, pre naše zásluhy alebo pre nejaké naše zvláštne schopnosti, ale jedine z nezaslúženej lásky Božej, z milosti, pre lásku svojho Syna. Teologickou rečou sa tomu hovorí: *gratia praeveniens*, t. j. vopred prichádzajúca milosť.

Boh nás pre zásluhy svojho Syna povoláva do služby v cirkvi.

1. Vďačne prijmime Jeho milostivé pozvanie.
2. Na Božiu milosť, nie na seba, sa spoliehajme.

1. Pán Boh hľadá svojich služobníkov aj dnes. Povoláva nás do služby, aby sme žili podľa Jeho vôle, a tak šíрили Božie kráľovstvo na zemi. Predtým, ako nás povolal, nám nedal nijaké podmienky, ktoré by sme museli splniť, aby sme mu mohli slúžiť. Podobenstvo o robotníkoch na vinici nás učí, že pre Boha je každý dosť dobrý. Je to Boh, ktorý nás uschopňuje slúžiť Mu. Všetko, čo máme urobiť je s dôverou v Božiu lásku prijať Jeho ponuku a odovzdať sa mu do služby s prosbou: Bože, Ty ma daj schopnosť slúžiť Ti. Ty mi popraj k tomu potrebné sily a schopnosti.

Hospodár z podobenstva nestál na námestí celý deň. Vychádzal von v presne stanovených časoch, aby si ľudí povolal do práce. Z podobenstva vyčítame, že Pán Boh nás nepovoláva vtedy, keď sa my cítime byť pripravení, ale vtedy, keď príde ten správny čas, t. j. Bohom určený čas. Pre niekoho je ten správny čas skôr, pre iného neskôr. Hospodár si vychádza najímať robotníkov aj v takú hodinu, keď sa už neoplatí nikoho si najat'. Vychádza nielen ráno, ale aj napoludnie, ba aj večer. Niekomu Božie pozvanie zaznie skôr, inému neskôr či dokonca na sklonku života, keď sa ľudský život ako deň schyľuje k večeru...

Brat a sestra! Prijal si už Božie pozvanie? Prijal si už vierou do srdca Božiu nezaslúženú lásku, ktorá sa v Pánovi Ježišovi, zjavila aj tebe, hriešnikovi, nedostatočnému, nehodnému, ktorý si Božiu pozornosť a Boží záujem nijako nezaslúžil. Dal som sa už „najat“ do služieb živého Boha? Alebo ešte stále zaháľam? Či ešte stále váham s prijatím Božej ponuky a všelijako sa vyhováram ako robotníci z podobenstva, ktorí sa nedali najat' ani ráno, ani na obed, ale až večer, a dovtedy zaháľali. Či sa aj my všelijako neospravedľujeme, že ešte nie je ten správny čas odovzdať sa do služby Bohu, alebo vyhľadávame iné dôvody, prečo nemôžeme slúžiť na Pánovej vinici.

2. Hospodár-Boh nás nielen povoláva, ale sľubuje nám a aj dáva spravodlivú odmenu. Tou odmenou je: Denár. Z Božej milosti každý dostane tú istú odmenu bez ohľadu na to, kedy nastúpil do práce a aký výkon podal. Nečudujeme sa, že prvá skupina robotníkov sa nahnevávala: Tak to teda nie! ***Títo poslední pracovali hodinu a urobili si ich rovnými s nami, ktorí sme znášali bremeno dňa i páľu slnka.*** To sme aj my mohli celý deň zaháľat', zdržiavať sa v chládku, a potom tesne pred koncom sa na chvíľu zapojiť do práce... Najprv, keď videli, že poslední dostali denár, poskočilo im srdce, lebo sa domnievali, že oni, keďže pracovali dlhšie, dostanú viac. Ale keď sa tak nestalo, frľali. Nechválili Pánovu dobrotu. Cítili sa byť ukrivdení, nedocenení, porovnávali sa s inými.

Tí, ktorí nastúpili do práce ako prví, boli od začiatku vypočítaví. „Len“ oni uzavreli s hospodárom zmluvu, za koľko peňazí budú pracovať. Vypočítaví, zištní boli aj po práci, keď neboli s výplatom spokojní. Naproti tomu tí, čo boli povolani neskôr, sa s hospodárom nijako nezjednávali. Ešte pred tým, ako začali pracovať, spoľahli sa na Pána – na jeho prísľub: ***Čo bude spravodlivé, dám vám.*** Keď dostali odmenu, žasli nad Pánovou dobrotou, ktorá ich urobila rovnými s prvými. Nie náhodou začal Pán vyplácať mzdu od tých, čo začali pracovať ako poslední: chcel, aby tí, čo začali pracovať ako prví, a ktorí boli od začiatku vypočítaví a zakladali si na sebe, videli, koľko dá tým, čo začali pracovať ako poslední, totiž, že všetkým chce dať narovnať.

Brat a sestra! Ku ktorej skupine robotníkov patríš? Či sa pred Bohom ešte stále spoliehaš na seba, na svoje zásluhy, alebo sa spoliehaš na Kristove zásluhy? Nebuďme podobní tomu, čo bol najatý medzi prvými a pri vyplácaní odmeny spochybňoval Božou spravodlivosť. Pán mu povedal: ***Vezmi, čo je tvoje chod'!*** – Nepovedal mu: Chod' a uspokoj sa s odmenou, ale povedal mu tvrdšie: Odíď preč! – Nepozval ho do svojho kráľovstva, ale s hnevom ho odmietol, lebo sa spoliehal na seba, a nie na Božiu a Kristovu milosť.

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Pán Ježiš nám aj dnes hovorí: ... ***poslední prvými a prví poslednými.*** Nie, že sa vymenia pozície, ale všetci budú ako prví. Lebo od Kristovho príchodu nie na našom výkone záleží, ale

na Božej milosti, Na Božej nezaslúženej láske a добрôte, ktorá praje všetkým bez rozdielu. On si aj nás, z nezaslúženej lásky, pre Krista a bez našich zásluh milostivo povolal a raz nás z milosti, pre Krista, a nie pre naše zásluhy, aj odmení za našu službu Jemu – životom večným. Keď nás Boh už povolal do služby v cirkvi, vďačne prijmime Jeho milostivé pozvanie a Božiu milosť, aby sme raz aj my prijali spravodlivú odmenu z Jeho rúk, večný život, ktorý je darom Božej milosti v Ježišovi Kristovi, Pánovi našom. Jemu buď česť a chvála naveky. Amen.

Modlitba:

Oslavujeme Ťa milosrdný dobrotivý Bože, nebeský náš Otče, za Tvoju spravodlivosť, ktorá nás nemeria podľa našich zásluh a výkonov. Ďakujeme, že nás všetkých bez rozdielu voláš k práci na svoju vinicu a každého bez rozdielu chceš odmeniť večným životom. Popraj nám milosť pochopiť – poznať vierou to veľké tajomstvo Tvojej lásky, ktoré sa rozum bráni prijať, že Ty s nami nenakladáš podľa našich hriechov a neodplácaš nám podľa našich skutkov. Nech nás Tvoja nekonečná dobrota a milosrdenstvo vedie k väčšej vďačnosti Tebe nebeskému Darcovi a tiež k vzájomnej láske a k zhovievavosti aj pri pohľade na nedostatky a chyby našich blížnych. Vypočuj nás pre lásku Pána Ježiša. Amen.